

29.9.2014

Työ- ja elinkeinoministeriö
Maahanmuuttajien kotouttaminen -ryhmä
PL 32
00032 VALTIONEUVOSTO

Viite: Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö 3.9.2014 TEM/1081/09.04.01/2013

Etelä-Suomen aluehallintoviraston lausunto VERTTI -selvitykseen

Aluehallintovirasto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

VERTTI -selvitys kohdistuu maahanmuuttajien kotoutumisen ja eri toimijoiden välisen yhteistoiminnan kannalta keskeiseen asiaan.

Aluehallintovirasto toteaa, että työryhmän kuntaedustajien esille tuomat turvapaikanhakijoiden vastaanottojärjestelmän kautta kuntiin muuttoon liittyvät huolet kuten muuttajien määrän ennakoimattomuus muuttovaiheessa sekä muuton jälkeen ilmenevät ongelmat ovat merkittäviä etenkin pääkaupunkiseudulla. Etenkin kun turvapaikanhakija muuttaa tuttavien ja sukulaisten luokse, monella on riski joutua jonkun ajan kuluttua asunnottomaksi. Turvapaikanhakijoiden vastaanottojärjestelmän kautta muuttavien määrän ennakoimattomuus ja heidän kotouttamiseensa tarvittavat voimavarat ymmärrettävästi vähentävät joidenkin kuntien halukkuutta ottaa vastaan kiintiöpakolaisia.

Aluehallintovirasto toteaa, että työryhmän esille tuomat kehittämissuositukset ja niiden määrätietoinen täytäntöönpano on maahanmuuttajien sekä kaikkien eri toimijoiden edun mukaista. Aluehallintovirasto toteaa, että kehittämissuositukset tulee priorisoida, aikatauluttaa ja nimetä ehdotuksille vastuutahot.

Aluehallintovirasto toteaa kaikkien ehdotettujen toimenpiteiden olevan tärkeitä, mutta aluehallintoviraston käsityksen mukaan ensisijaisesti lähtökohtana tulisi olla kaikkien vastaanottokeskusten käytäntöjen yhtenäistäminen ja käytännöistä tiedottaminen kuntiin. Vaikka muuttoa vastaanottokeskuksista osaan kunnista tapahtuukin vain vähän, on tärkeää, että kaikki kunnat ovat menettelyistä tietoisia. Yhtenäiset

vastaanottokeskusten käytännöt ovat keskeisiä myös turvapaikanhakijoiden yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta, vaikka yksilölliseen tuen tarpeeseen perustuvaan harkintaan tulee myös olla mahdollisuus.

Keskeinen kiireellisesti täytäntöön pantava toimenpide ovat vastaanottokeskusten ja keskeisten muuttokuntien välisen käytännön yhteistyön käynnistäminen selvityksessä esitettyjen mallien mukaisesti myös niillä alueilla, joilla sitä ei omatoimisesti ole käynnistetty.

Aluehallintovirasto pitää hyvänä sitä, että turvapaikan saaneiden henkilöiden omat voimavarat ja verkostot huomioidaan suunniteltaessa kuntaan muuttoa. Toisaalta muuttoon liittyviä suunnitelmia tulee vastaanottokeskuksissa arvioida realistisesti yhdessä asiakkaiden kanssa.

Erityisen kannatettava ehdotus on yhdenmukainen menettely siitä, että vastaanottokeskuksesta kuntaan muuttavien toimeentulosta parin viikon ajan huolehditaan vastaanottokeskuksen antaman vastaanottorahan turvin. Tällöin vähenevät ne tilanteet, joissa kuntien sosiaalityöhön ohjautuu kiireellistä toimeentulotukea tarvitsevia asiakkaita, joiden tilanne vaatii paljon selvittelyä ja mahdollisesti myös tulkin apua.

ALTTI -selvityksen osalta aluehallintovirasto ei katso tarpeelliseksi antaa erillistä lausuntoa, koska aluehallintoviraston edustaja on ollut mukana selvityksen tekemisessä.

Sosiaalihuoltoyksikön päällikkö,
sosiaalihuollon johtava ylitarkastaja

Leena Kirmanen

Sosiaalihuollon ylitarkastaja

Maija Gartman

TIEDOKSI

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueen johtaja Satu Koskela